

פרק א': תסמונת הניכור ההורי על פי ריצ'ארד גרדנר, מאפייניה והגורמים לה

לילדים בסיכון. גרדנר מדגיש, כי הוא רואה בכך אמצעי ענישה לכול דבר ועניין, שיאפשר לילדים לבחון את סירובם להתראות עם האב.³⁹

1.5 העצמת הילד, כגורם בהתפתחות התסמונת ובהנצחתה

תרומתו של הילד לתהליך הניכור שמפעיל ההורה המנוכר נגד ההורה המנוכר היא אחד הגורמים המרכזיים בהגדרת התסמונת. על פי גרדנר, תרומתו של הילד נעשית תוך כדי תהליך העצמה שהוא עובר, באמצעות ההורה המנוכר, ההורה המנוכר והמערכת המשפטית.⁴⁰

תרומתו של ההורה המנוכר לתהליך ההעצמה של הילד, באה לידי ביטוי בכל אחד משמונת התסמינים שמפתח הילד. ההורה המנוכר מעמיד את זכות הילד לממש את "רצונו" כערך עליון, אותו "רצון" שעוצב על ידי ההורה המנוכר. הילד חש צורך להזדהות עם הצד החזק בדינמיקה המשפחתית, בפרט שעה שהתא המשפחתי מתפרק. עצם ההזדהות מעניקה לילד תחושה של כוח. לכך נוספת העובדה שהילד לא חש ברגשות אשם כלפי ההורה המנוכר, שנתפס כהתגלמות הרוע, ותחושת הכוח אף אינה נפגמת על ידי תפיסת ערך עצמי נמוך, שהיא תוצר לוואי של תחושת אשמה, אם זו קיימת. התפשטות הניכור שמפגין הילד כלפי ההורה המנוכר למשפחתו המורחבת, מעצימה את פנטזיית הכוח של הילד, לעמוד נגד קהל של מבוגרים, כשידו על העליונה.

גרדנר מדגיש, כי בדרך כלל ההורה המנוכר הוא קורבן תמים של התסמונת, אולם בנקרים מעטים, אפשר להתרשם מתרומתו של ההורה המנוכר להתפתחות התסמונת

בלשונו של גרדנר: "Another consideration, especially for younger children, would be temporary placement in a foster home or a shelter for abused children. This is obviously punitive and could help such children rethink their decision not to visit". GARDNER (2000), לעיל ה"ש 8, בעמ' 3.

R.A. Gardner, *The Empowerment of Children in the Development of Parental Alienation Syndrome*, 20(2) AMERICAN JOURNAL OF FORENSIC PSYCHOLOGY 5 (2002) (להלן: "Gardner (Empowerment)"). גרדנר משתמש במונח "העצמה" (Empowerment), בתחום הנדון, לתיאור תהליך שלילי שעובר הילד בזמן התסמונת.

יותה, כוללים התייחסות לנה
ואת היתרונות הקיימים בנ
בית האב. גרדנר מדגיש, כי
ועים בתנאי המחיה הנחות
נוי "גן חיות". גרדנר מוצא
ית אלה ישרתו את תכנית
צאת מהם.³⁶ גרדנר מעוניין
שלב את הילדים במוסדות

שימם בביזיון בית משפט,
אב. גרדנר מציע, כחלק
מעצר לנוער לכמה ימים,
קורים.³⁸ כאמצעי ענישה
פחה אומנת או למקלט

"Community shelters are
their plushness. In fact
sometimes warranted.
circumstances, it may
(ט).

"I am not recommend
most inhospitable site
Gardner, לעיל ה"ש 9,

שעה שהם שוקלים
"Another approach
is for the courts to
does not visit with
can be placed in
decision... the you
8, בעמ' 3 (קובץ